

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11Pu/5/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116223577
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2017:2116223577.4

Uznesenie

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci vyslovenia prípustnosti prevzatia v zdravotníckom zariadení S. M., A. A. XX, M., zastúpené: Prozman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36 865 281, Hlavná 31, Trnava, umiestnenej: Y. X. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. F. XX/X, Q., zastúpená procesnou opatrovníčkou: Y. V., L. I. L. M., za účasti I. prokuratúry M., takto

rozhodol:

I. K prevzatiu Y. X. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. F. XX/X, Q., do zdravotníckeho zariadenia došlo zo zákonných dôvodov.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 22.10.2016 bolo tunajšiemu súdu telefaxom doručené podanie, ktorým T. I. FN M. oznámilo, že dňa 21.10.2016 o 20:37 hod. bol na oddelenie prijatý k hospitalizácii pacient uvedený v hlavičke uznesenia, ktorý nepodpísal vyhlásenie o dobrovoľnom vstupe, hospitalizáciu odmieta, pričom zo psychiatrického hľadiska je plne indikovaná neodkladná akútna psychiatrická intervencia cestou hospitalizácie za účelom liečby. Tunajší súd uznesením č.k. 11Pu/5/2016-4 zo dňa 24.10.2016 začal vo veci konanie a zároveň ustanovil umiestnenej procesného opatrovníka na ochranu jej záujmov v tomto konaní.

2. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 11Pu/5/2016-23 zo dňa 26.10.2016 bolo rozhodnuté o tom, že k prevzatiu Y. X. R. do zdravotníckeho zariadenia nedošlo zo zákonných dôvodov. Na základe odvolania podaného zdravotníckym zariadením a prokurátorom rozhodoval vo veci Krajský súd v Trnave, ktorý uznesením č.k. 23CoP/68/2016-55 zo dňa 27.12.2016 uznesenie tunajšieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V uznesení uložil súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie najmä oboznámením sa so zdravotnou dokumentáciou Y. X. R. a výsluchom lekárov, ktorí objasnia zdravotný stav Y. X. R. z hľadiska stanovenej diagnózy, jej priebehu a možné následky poškodenia zdravia samotnej Y. X. R. alebo jej blízkych, s ktorými je v kontakte.

3. Uznesením č.k. 11Pu/5/2016-76 zo dňa 08.02.2017 súd zamietol návrh K.. J. V., otca umiestnenej, na jeho pribratie do konania ako účastníka. Uznesením č.k. 11Pu/5/2016-128 zo dňa 10.03.2017 súd zamietol návrh Okresnej prokuratúry Trnava na nariadenie neodkladného opatrenia. Uznesením č.k. 11Pu/5/2016-132 zo dňa 14.03.2017 súd odmietol návrh K.. J. V. na nariadenie neodkladného opatrenia; uvedené uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 11CoP/89/2017-140 zo dňa 11.04.2017.

4. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti (ďalej len „ZoZS“), informovaný súhlas je preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej starostlivosti, ktorému predchádzalo poučenie podľa tohto zákona. Informovaný súhlas je aj taký preukázateľný súhlas s poskytnutím zdravotnej

starostlivosti, ktorému predchádzalo odmietnutie poučenia, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak (§ 6b, § 27 ods. 1, § 36 ods. 2, § 38 ods. 1, § 40 ods. 2).

5. Podľa § 6 ods. 9 písm. d) ZoZS, informovaný súhlas sa nevyžaduje v prípade ambulantnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu.

6. Podľa § 9 ods. 4 zákona ZoZS, ak ide o ústavnú starostlivosť, na ktorú sa nevyžaduje informovaný súhlas podľa § 6 ods. 9 písm. d), poskytovateľ je povinný prevzatie osoby do ústavnej starostlivosti oznámiť do 24 hodín súdu, v ktorého obvode sa zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti nachádza. O zákonnosti dôvodov prevzatia do ústavnej starostlivosti rozhodne súd. Do rozhodnutia súdu možno vykonávať len také zdravotné výkony, ktoré sú nevyhnutné na záchranu života a zdravia osoby alebo na zabezpečenie jej okolia.

7. Podľa § 253 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), zdravotnícke zariadenie, v ktorom je osoba umiestnená z dôvodov uvedených v osobitnom predpise (ďalej len "umiestnený"), je povinné oznámiť súdu do 24 hodín prevzatie umiestneného bez jeho informovaného súhlasu. Oznamovaciu povinnosť má zdravotnícke zariadenie aj vtedy, ak umiestnený svoj informovaný súhlas odvolá, a to do 24 hodín od odvolania informovaného súhlasu.

8. Podľa § 254 ods. 2 CMP, súd začne konanie bez návrhu na základe oznámenia zdravotníckeho zariadenia podľa § 253, ak sa konanie nezačalo už skôr na návrh.

9. Podľa § 255 ods. 1 CMP, účastníkom konania o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení je umiestnený a zdravotnícke zariadenie.

10. Podľa § 13 ods. 1 veta prvá CMP, prokurátor môže vstúpiť do začatého konania okrem konania o rozvod manželstva.

11. Podľa § 257 ods. 1 CMP, ak je umiestnený plnoletý, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu aj vtedy, ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

12. Podľa § 262 ods. 1 až 3 CMP, súd rozhodne o prípustnosti prevzatia do zdravotníckeho zariadenia uznesením bez nariadenia pojednávania.(1) Súd vydá uznesenie do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody umiestneného.(2) Súd doručí uznesenie umiestnenému v zdravotníckom zariadení do 24 hodín od jeho vydania, najneskôr však do piatich dní od obmedzenia osobnej slobody.(3)

13. Podľa § 263 CMP, zdravotnícke zariadenie umiestneného okamžite prepustí, ak súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo neprípustné.

14. Podľa § 264 CMP, zdravotnícke zariadenie je vždy oprávnené umiestneného prepustiť, a to aj keď súd rozhodol, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné.

15. Podľa § 265 CMP, po právoplatnosti uznesenia, ktorým súd vyslovil, že prevzatie umiestneného do zdravotníckeho zariadenia bolo prípustné, pokračuje súd v konaní o prípustnosti držania v zdravotníckom zariadení.

16. Súd vykonal dokazovanie oznámením zo dňa 22.10.2016, ilustráciou Y. R. v Registri obyvateľov SR, zdravotnou dokumentáciou, správou Y. F. zo psychologického vyšetrenia dňa 19.05.2016, lekárske nálezom Y. L. zo dňa 30.06.2016, lekárske nálezom Y. N. zo dňa 28.10.2016, uznesením OO PZ Q. zo dňa 16.02.2017, obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. 16P/102/2016, výsluchom Y. R., ošetrojúceho lekára, svedka K. J. V. a primárky psychiatrického oddelenia, keď pojednával v neprítomnosti procesnej opatrovníčky.

17. Zo zdravotnej dokumentácie vyplýva, že Y. X. R. bola dňa 21.10.2016 RLP privezená do zdravotníckeho zariadenia, kde jej na neurologickom a internom oddelení bola diagnostikovaná akútna psychóza, resp. porucha psych. a správania pri užívaní viacerých drog a pacientka bola odoslaná na

psychiatrické oddelenie, kde jej bola stanovená diagnóza F.15 Porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním viacerých drog a iných psychoaktívnych látok, psychotická porucha. Toxikologické vyšetrenie preukázalo prítomnosť psychotropných látok v moči (amfetamíny, metamfetamíny, extáza). Na kladené otázky odpovedala obširne, zabiehala, masívne produkovala paranoidné bludné obsahy.

18. Y. na pojednávaní uviedla, že dňa 21.10.2016 súhlasila s odvozom RLP iba z dôvodu, že sa podrobí vyšetreniu, neboli dôvody na jej hospitalizáciu. Predložila uznesenie OOPZ Q. a poukazovala na to, že jej vyjadrenia o úplatkárskvej afére neboli bludmi. Predložila tiež správu Y.. F. zo psychologického vyšetrenia dňa 19.05.2016, lekársky nález Y.. L. zo dňa 30.06.2016, lekársky nález Y.. N. zo dňa 28.10.2016. Uviedla, že v daný deň chcela odísť z domu s najmladšou dcérou, otec ju nechcel pustiť, kým prišla RLP, kričalo sa, bola agresívna z dôvodu, že bola psychicky vyčerpaná. Nehovorila o rodnom liste, ale krstnom liste, prečo tam nemá zapísaného krstného. Keď hovorila, že jej otec nie je jej otec, povedala to v zmysle cynizmu. Drogy vtedy užila 3-4 krát v priebehu mesiaca.

19. Svedok K. uviedol, že deň predtým dcéra odišla v ľahkom oblečení z domu večer okolo pol desiatej, bez toho, aby uviedla, kam ide. Svedok išiel na druhý deň do práce, na obed tušil, že je zle, okolo obeda išiel domov, videl ju v pomerne zlom stave, chaoticky, nesúvisle rozprávala. Keď sa vrátil s deťmi domov okolo 15.30 hodiny, bol u nich doma cudzí chlap aj s dcérou. Hneď ako sa na ňu pozrel, videl, že je situácia kritická, dávala hlavu do dverí, nechcela ho pustiť dovnútra, chaoticky rozprávala, rozprávala, že nie je jej otec, chcela odcestovať s najmladšou dcérou, modliť sa chcela, rozprávala spústu nezmyslov, svedok zobral telefón a volal rýchlu zdravotnú pomoc.

20. Ošetrojúca lekárka na pojednávaní uviedla, že Y.. R. bola uložená na izbe JIS. Keď ju prvýkrát videla, bol u nej psychotický kontakt, zvýšený asociačný prísun v myslení, spontánne produkovala paranoidné a extrapotenčné bludné obsahy, bola konfrontovaná s výsledkami toxikologického vyšetrenia moču, kde priznala užitie resp. užívanie pervitínu. Menila výpovede, raz tvrdila, že pervitín užila 3 dni pred prijatím, následne hovorila, že pervitín užila prvýkrát v decembri. Ak by bola prepustená hneď pri prijatí, v rámci psychózy bola odklonená od reality, bola tam dezorientácia vo vzťahoch, predstavovala potencionálne riziko, či už pre seba alebo pre svoje okolie.

21. Z výpovede primárky oddelenia vyplýva, že pacientka bola klinicky v psychóze, bola masívne odklonená od reality, užívanie psychoaktívnych látok u nej spustilo bludné vnímanie reality, konkrétne paranoidne perzekučné a extra potenčné bludy, pri prijatí mala psychotické zúžené vedomie, čo je kvalitatívna porucha vedomia. Nedokázala vnímať v realite kontext situácie. Pacientka si svoj stav neuvedomovala, nespolupracovala. Diagnózu vytvoril klinický obraz, ktorý mala, anamnestické údaje, vytestované látky v moči, ktoré svedčia o tom, že minimálne 2-3 dni predtým, ako prišla do nemocnice, užívala tieto drogy a tieto drogy jej spustili takúto toxickú psychózu. Nebola to bežná intoxikácia, ktorá zvyčajne odoznieva do 24 hodín, tým, že telo zmetabolizuje drogu. Pokiaľ by sa jednalo o bežnú intoxikáciu, pacientku by po odoznení bežnej intoxikácie prepustili domov. Po nasadení liečby sa stav pacientky mierne zlepšil v zmysle odoznenia toho akútneho psychotického kontaktu, ale naďalej v myslení pretrvávali bludné obsahy s dopadom na správanie, preto bola administrovaná na príslušný súd ako nedobrovoľný vstup. Psychotická porucha ohrozuje okolie aj zdravie pacientky. Označenie bodka 5 znamená psychotickú poruchu, čo je duševná choroba, pričom u pacientky sa choroba javila ako schizofrénne spektrum pre klinické prejavy ochorenia. F15. sú poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním stimulancií (pervitín - účinná látka amfetamín a metamfetamín), F19. sú poruchy psychiky a správania zapríčinené viacerými látkami.

22. Zo spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 16P/102/2016 vyplýva, že dňa 26.10.2016 bolo vydané uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým boli maloleté deti umiestnenej - maloletí N., J. a W. R., zverené do náhradnej osobnej starostlivosti otca umiestnenej (starého otca detí) a umiestnenej (matke detí) bolo určené platiť na maloleté deti minimálne výživné.

23. Z takto doplneného dokazovania v zmysle pokynu odvolacieho súdu dospel súd k záveru, že prevzatie umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia došlo zo zákonných dôvodov, nakoľko boli naplnené podmienky § 6 ods. 9 písm. d) ZoZS, a síce, že umiestnená bola osobou ktorá v dôsledku duševnej poruchy, a síce psychotickej poruchy vyvolanej užitím drogy, ohrozovala seba, svoje okolie, nakoľko sa správala agresívne, čo umiestnená na pojednávaní aj uznala, a teda na prevzatie do zdravotníckeho zariadenia nebol potrebný informovaný súhlas umiestnenej. Hoci v konaní

bolo preukázané, že Y.. R. privolaná RLP nechcela sprvu odvieť a odvoz sa uskutočnil s jej súhlasom za účelom vyšetrenia, jej zdravotný stav bol podrobený vyšetreniu na viacerých oddeleniach zdravotníckeho zariadenia, kde sa lekári zhodli na diagnóze akútnej psychózy. Ak aj z výpovede Y.. R. a predloženého uznesenia OOPZ Q. zo dňa 16.02.2017 bolo preukázané, že jej vyjadrenia ohľadom úplatkárskej aféry mali racionálny základ, z obsahu zdravotnej dokumentácie vyplynulo, že jej psychický stav v čase prevzatia nasvedčoval tomu, že bola odklonená od reality, mala psychotické zúžené vedomie, a nedokázala vnímať v realite kontext situácie. Vyjadrenie Y.. C. L. v správe zo dňa 30.06.2016, že Y.. R. je bez porúch vnímania a myslenia, nie je pritom dôkazom o jej stave dňa 21.10.2016.

24. Vzhľadom ku všetkému vyššie uvedenému rozhodol súd vo výroku I. tohto uznesenia, že k prevzatíu umiestnenej do zdravotníckeho zariadenia došlo zo zákonných dôvodov.

25. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku II. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

28. Osobná sloboda každej fyzickej osoby je zaručená Ústavou SR, konkrétne ustanovením Čl. 17 ods. 1 ÚSR, pričom obmedzenie osobnej slobody prevzatím osoby do ústavnej zdravotníckej starostlivosti je v zmysle Čl. 17 ods. 6 ÚSR možné iba v prípadoch ustanovených zákonom. Takéto prípady obmedzenia osobnej slobody sú pre prípady súvisiace so zdravotným stavom osoby výslovne upravené v § 6 ods. 9 ZoZS. Nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je rovnako zaručená Ústavou SR, a to ustanovením Čl. 16 ods. 1 ÚSR, pričom obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

29. V nadväznosti na to súd uvádza, že v prejednávanej veci bola umiestnená prepustená zo zariadenia v súlade s ustanovením § 263 CMP, pričom Civilný mimosporový poriadok neupravuje vo svojich ustanoveniach situáciu v prípade, že rozhodnutie súdu prvej inštancie (o tom, že prevzatie do zdravotníckeho zariadenia bolo neprípustné), je súdom druhej inštancie zrušené, a následne je rozhodnuté o tom, že k prevzatíu došlo zo zákonných dôvodov, resp. neukladá súdu zabezpečiť návrat prepustenej osoby do zariadenia. Je tomu tak z dôvodu, že v prípade, že by na to bol v súčasnosti alebo v budúcnosti (resp. po prepustení osoby) dôvod, nič nebráni tomu, aby bola osoba, u ktorej sú naplnené podmienky podľa § 6 ods. 9 písm. d) ZoZS, bez jej súhlasu prevzatá do zdravotníckeho zariadenia a bolo zahájené nové detenčné konanie na základe iných skutkových okolností, ako predchádzali predchádzajúcemu konaniu. Neskončenie skoršieho detenčného konania totiž nebráni začatiu nového, nakoľko nejde o prekážku litispendencie.

30. Z uvedeného dôvodu bude konanie o prípustnosti ďalšieho držania v zdravotníckom zariadení po právoplatnosti tohto uznesenia zastavené, keďže Y.. X. sa v zdravotníckom zariadení nenachádza.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava. Odvolanie podané zo strany zdravotníckeho zariadenia, Mgr. Evy Joštovej a Okresnej prokuratúry Trnava by však nebolo právne účinné, nakoľko sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).